

Schmelowszky Ágoston

Kiképző pszichoanalitikus, Magyar
Pszichoanalitikus Egyesület, IPA

Habil. egyetemi docens, ELTE PPK,
Pszichológiai Intézet

Irodalom

Fonagy P, Target M (2005). Pszichoanalitikus elméletek a fejlődési pszichopatológia tükrében. Budapest: Gondolat.

Gerhardt S (2009). A szükséges szeretet: Az affektusok hatása a kisgyermek agyfejlődésére. Budapest: Oriold és Tsai.

1. A pszichoanalízis iskolái

- Ösztönpszichológia
- Énpszichológia
- Tárgykapcsolat-elméletek
- Köötődéselmélet
- Szelf-pszichológia
- Interszubjektív-Kapcsolati
- Neuropszichoanalízis

A pszichoanalízis kutatási módszertana

- 1. Junktim.
- 2. Szisztematikus megfigyelés (pl. Mahler)
- (3. Kísérleti elrendezés).

Énpszichológia

- Anna Freud (1895-1982) – elhárítások (elhárító/érvédő mechanizmusok)
- Heinz Hartmann (1894-1970)
- Margaret Mahler (1897-1985) – szeparáció-individuáció
- Erik H. Erikson (1902-1994) – pszichoszociális fejlődés.

A. Freud



Az elhárítások modern rendszerzése

Alacsony szintű (primér): hasítás-idealizáció-leértékelés, projektív identifikáció, acting out.

Magasabb szintű (szekundér, neurotikus): elfojtás, intellektualizálás, ellentétbe fordítás.

Egészséges: szublimáció, humor.

Fejlődési vonalak.

Heinz Hartmann

- Adaptáció
- Konfliktusmentes én-magvak.

Margaret Mahler (1897-1985)

- A gyermek „pszichológiai születése”. A primér autizmustól a szeparáció individuációig (első 36 hónap).



Erikson



Erikson

- Identitás és identitás diffúzió.

A pszichoszociális fejlődés

8. Időskor	Énidentitás vs. kétségbeesés
7. Felnőttkor (60)	Generativitás vs. stagnálás
6. Fiatal felnőttkor (25)	Intimitás vs. izoláció
5. Serdülőkor (12-20)	Identitás vs. szerepkonfúzió
4. Iskoláskor (6-11)	Teljesítmény vs. kisebbségérzet
3. Óvodáskor (3-5)	Kezdeményezés vs. bűntudat
2. Kisgyermekkor (2-3)	Autonómia vs. szégyen és kétség
1. Csecsemőkor (1)	Bizalom vs. bizalmatlanság

Tárgykapcsolat elméletek

- „A libido nem gyönyörkereső, hanem tárgykereső”. (Ronald Fairbairn)
- Melanie Klein (1882-1960) és a kleiniánus iskola. Wilfred R. Bion (1897-1979), Rosenfeld, Segal. A pszichózisok pszichoanalitikus megközelítése.
- Függetlenek: Donald W. Winnicott (1896-1971), Balint, Fairbairn.

M. Klein

- Pozíciók (paranoid-szkizoid, depresszív; Ps<>D)
- Tudattalan fantáziák (Susan Isaacs)



Bion

- Béta elemek.
- Alfa funkció.
- Maternal reverie, container funkció.

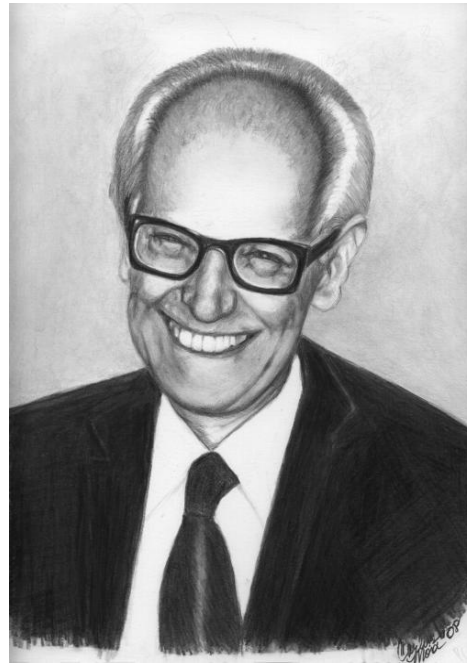
Winnicott

- Átmenetiség.
- Holding.
- Hamis szelf (nárcisztikus patológia).

Szelf-pszichológia

- Heinz Kohut (1913-1981).

A nárcizmus jelentősége. Tükör, idealizáló és iker áttétel.



Klinikai Integráció: Otto F. Kernberg (1928-)



Integráció

- Kleiniánus tárgykapcsolat elmélet.
- Én-pszichológia.

36. hónap előtt: szelf reprezentáció;
tárgyreprezentáció; +/- affektus.

Utána: konfliktus patológia.

Klinikai integráció

- A személyiség hármass felosztásának modellje (pszichotikus-borderline-neurotikus (egészséges)).
- A borderline személyiség pszichoterápiás kezelése (TFP).
- A nárcizmus „nature” hangsúlyú megközelítése (Kohut-Kernberg vita)

Kötődés-elmélet

- John Bowlby (1907-1990)
- Mary Ainsworth (1913-1999)

A kötődési mintázatok állandósága.

Kötődés

Stabilitása: „...a kisgyerek kötődési viselkedése, melyet egy húsz perces laboratóriumi vizsgálat (pl. Ainsworth Idegen helyzet vizsgálata) során figyelhetünk meg, elég jól bejósolja a felnőttkori kötődést és alkalmazkodási készséget... ha pedig egy terhes anyával készítünk egy interjút saját gyermekkori kötődési kapcsolatairól, az interjú által mutatott kép bejósolja azt a kötődést, melyet a születendő gyermek az ő irányába megmutat, miként azt a gyerek egyéves korában elvégzett húsz perces laboratóriumi vizsgálata jelzi...” (Allen 2013, 93. old.).

A stabilitást befolyásoló tényezők.

Kötődési stílusok

Biztonságos;

Bizonytalan: ambivalens/elkerülő;

Dezorganizált-biztonságos, dezorganizált-ambivalens, dezorganizált-elkerülő.

Interszubjektivitás

- Daniel N. Stern (1934-2012). (magszefltől a verbális szeflig - 1985).



Stern és a kapcsolati- interszubjektív irány

- Most pillanat és találkozás pillanatok.
- Érzelemszabályozás a pszichoanalízisben
>mentalizáció.
- Az áttételi helyzet mint új tapasztalat.

Köszönöm a figyelmet!